

בית משפט השלום בבאר שבע

6 אפריל 2020

ת"פ 69298-11-18 מדינת ישראל נ' אלקיעאן(עציר)

בפני כבוד השופט איתי ברסלר-גונן, סגן נשיא

המאשימה:

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד חן יבין

נגד

הנאשם:

בלאל אלקיעאן (עציר) – [באמצעות ויעוד טלפוני]

ע"י ב"כ עו"ד עיסא אבולקיעאן ממשרדו של עו"ד דרויש נאשף

גזר דין

ההרשעה ונסיבות המקרה

1. הנאשם הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה אחת של קשירת קשר לפשע לפי סעיף 499(א) בחוק העונשין, התשל"ז–1977 [להלן: "חוק העונשין"] וב- 11 עבירות של גניבת רכב לפי החלופה שבסעיף 413ב(ב) בחוק העונשין.
2. כפי שנקבע בהכרעת הדין [מיום 13.1.2020], הנאשם קשר ביחד עם אדם אחר בשם סארי [להלן: "סארי"] קשר שתכליתו להעביר רכבים גנובים מתחומי מדינת ישראל לשטחי הרשות הפלסטינית. במסגרת קשר זה, התייצב הנאשם לפי קריאה – במסגרת של "מערכת משומנת", לפחות ביחסים שבינו לבין סארי – והעביר רכב גנוב מתחומי ישראל לתחומי הרשות הפלסטינית, וזאת ב- 11 מקרים שונים, חלק אפילו באותו לילה. אציין ואדגיש כבר כעת כי לא הוכח קיומו של קשר בין הנאשם לאחרים שגנבו את הרכבים ולא הוכח כי הנאשם ידע מראש כי הרכבים יגנבו. לא הוכח כי הנאשם היה חלק מהתכנית הכוללת לגניבת המקור של הרכבים. עם זאת, הנאשם היה מודע לכך כי מדובר ברכבים גנובים וכי הוא מעבירם לתחומי הרשות הפלסטינית, שלא על מנת להשיבם לבעליהם. בכל פעם נקרא הנאשם על ידי סארי למשימת העברת רכבים, הוא הגיע למקום מפגש, נכנס לרכב הגנוב והעבירו לתחומי הרשות הפלסטינית, כאשר סארי נוסע לפניו ברכבו, ומשיבו לאחר מכן לתחומי ישראל. בגין כל העברת רכב קיבל הנאשם סך של 500 ₪.

בית משפט השלום בבאר שבע

6 אפריל 2020

ת"פ 69298-11-18 מדינת ישראל נ' אלקיעאן(עציר)

אין צורך לפרט כל אישום ואישום וניתן לתמצת את התמונה בטבלה שלהלן. טבלה זו מלמדת על סוג הרכב, מועד גניבתו ומועד ושעת העברתו, על ידי הנאשם, לתחומי הרשות הפלסטינית.

# אישום	סוג הרכב שנגנב ומספרו	מועד גניבת הרכב	מועד ושעת העברת הרכב לשטח הרש"פ ע"י הנאשם	נפגע העבירה
1	טיוטה קורולה	19.10.2018	19.10.2018 סמוך לשעה 21:35	ע"ת 6
2	טיוטה קורולה	21.10.2018	21.10.2018 סמוך לשעה 21:26	ע"ת 4
3	טיוטה קורולה	22.10.2018	22.10.2018 סמוך לשעה 20:15	ע"ת 1
4	טיוטה קורולה	22.10.2018	22.10.2018 סמוך לשעה 20:51	ע"ת 2
5	מאזדה	7.11.2018	7.11.2018 סמוך לשעה 19:51	ע"ת 7
6	טיוטה קורולה	7.11.2018	7.11.2018 סמוך לשעה 20:46	ע"ת 11
7	טיוטה קורולה	8.11.2018	8.11.2018 סמוך לשעה 22:03	ע"ת 3
8	מאזדה 3	8.11.2018	8.11.2018 סמוך לשעה 22:47	ע"ת 8
9	מאזדה 6	10.11.2018	10.11.2018 סמוך לשעה 21:37	ע"ת 10
10	מאזדה 2	11.11.2018	10.11.2018 סמוך לשעה 22:15	ע"ת 9
11	מאזדה 3	10.11.2019	10.11.2018 סמוך לשעה 22:48	ע"ת 5

אוסף כי במסגרת הכרעת הדין נקבע שהנאשם עשה שימוש ברכבו של סארי במהלך האירועים, לשם ביצוע העבירות.

3. בהכרעת הדין דחיתי את טענת הסניגור כי מעשיו של הנאשם מהווים קבלת רכוש גנוב, שימוש ברכב ללא רשות בעליו או לכל היותר סיוע לגניבת רכב; וקבעתי כי מעשיו של הנאשם הם מעשי גניבה לפי החלופה השנייה שבסעיף 413ב(ב) בחוק העונשין, הקובעת כי "הנוטל רכב ללא רשות מבעליו, והוא מעבירו למקום אחר או לאדם אחר בנסיבות המצביעות על כוונה שלא להחזירו לבעליו, אף אם עשה כל אחד מאלה על-ידי אחר, דינו כדין גונב רכב", דהיינו – דינו עד שבע שנות מאסר.

בית משפט השלום בבאר שבע

6 אפריל 2020

ת"פ 18-11-69298 מדינת ישראל נ' אלקיעאן(עציר)

תמצית תסקיר שירות המבחן

4. נוכח גילו הצעיר של הנאשם ולבקשת סנגורו התבקש תסקיר קצין מבחן לעניין העונש. הנאשם רווק כבן 21 שהתגורר לפני מעצרו בבית הוריו ועבד. הנאשם סיים רק 5 שנות לימוד ונפלט מהמסגרת החינוכית בעקבות קשיים לימודיים והיעדר מענה. מגיל צעיר החל לעבוד על רקע קשיים כלכליים במשפחה. הנאשם שלל שימוש בחומרים ממכרים.

נסקרה משפחתו הגרעינית של הנאשם, ונסקרה מערכת היחסים בינו לבין אביו, שמפאת צנעת הפרט לא אפרטה בהרחבה כאן, אולם אציין [ולפרט זה חשיבות בהמשך] כי להערכת שירות המבחן, הנאשם חווה אלימות בגיל צעיר בבית הוריו וקושי רגשי בשל עזיבת אביו והאחריות שהוטלה עליו שלא בהתאמה לגילו ולכישורי חייו. הוא התמודד עם מצבי החיים לא כישורים ועל כן חבר לגורמים שוליים ולמד התנהלותם.

ביחס לעבירות דנן, הנאשם הודה בהן בפני שירות המבחן ותיאר כי המעשים בוצעו על רקע צורך ומצוקה כלכלית ובהמשך לחיבור חברתי עם אנשים המעורבים בפלילים. הנאשם שיתף כי היה זקוק לכסף בשביל להתחתן.

הנאשם הביע צער וחרטה על מעשיו ותובנה כי הדרך בה בחר אינה נכונה. הוא חש בושה על התנהלותו וכיום מבין כי בקשריו השליליים הוא נותן מענה לצורך בשייכות וכי הוא נוהג לרצות את האחרים. להערכת שירות המבחן הנאשם מבין את הנסיבות שהובילו אותו לביצוע העבירות ואת השלכותיהן על אחרים. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מצליח לערוך ביקורת עצמית ומביע רצון לערוך שינוי באורחות חייו. להערכת קצינת המבחן, הנאשם בעל מודעות מיטיבה לסיכון הקיים בחיבור לחברה שלילית וניכר שהוא משתדל להשתלב במסגרות תעסוקה. עם זאת, העריכה כי אצל הנאשם קיים חסר בכישורים לקיום קשרים חברתיים חיוביים, ועדיין קשריו אלה מתבססים על צרכי שייכות וריצוי. במכלול השיקולים, סברה קצינת המבחן שקיים סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק.

להערכת שירות המבחן קיימת נזקקות טיפולית בעניינו של הנאשם. להערכתם הליך טיפולי יסייע לנאשם ויקנה לו כלים לפתח כישורי חיים באופן אדפטיבי ומותאם לחייו.

בסופו של יום המליץ שירות המבחן כי יש להעביר לנאשם מסר מוחשי אשר יבהיר את חומרת מעשיו. עוד ביקשה קצינת המבחן לתת משקל לגילו הצעיר, היעדר עבר פלילי, החרטה אותה ביטא והמוטיבציה לניהול חיים נורמטיביים.

תמצית הטיעונים לעונש

5. תמצית טיעוני המאשימה לעונש

ב"כ המאשימה סקר בטיעוניו ארוכות את הכרעת הדין וטען כי בבסיס מעשיו של הנאשם עמד קשר עם אותו סארי, אשר הוגדרו כעבירה של גניבה.

בית משפט השלום בבאר שבע

6 אפריל 2020

ת"פ 18-11-69298 מדינת ישראל נ' אלקיעאן(עציר)

ב"כ המאשימה עמד על הערכים המוגנים שביסוד עבירות גניבות הרכב שהפכו, כך על פי הנטען, למכת מדינה. הוא ציין כי עבירות אלה פוגעות בקניינו וברכושו של האזרח, ואף בכלכלת המדינה. לטענת ב"כ המאשימה, לא בכדי קבע המחוקק עונש מרבי של 7 שנות לצד עבירה זו. לטענתו קיים פער בין הרטוריקה שבפסיקה לבין הענישה בפועל, והדגיש כי יש להעלות את רף הענישה בעבירה דנן.

באופן קונקרטי, טען ב"כ המאשימה כי אין מדובר באירוע אחד או שלושה אלא ב- 11 גניבות רכבים בפועל; מאחורי כל רכב יש אדם שבשעת לילה נגנב לו רכבו אשר משמש אותו ואת משפחתו. עוד ציין ב"כ המאשימה כי פרמיות הביטוח עולות בגין כל אירוע, וזאת מעבר לפגיעה בתחושת הביטחון והפגיעה הקניינית הישירה שנגרמות לכל נפגע. התובע הפנה לתיק המוצגים ולכך שבכל תלונה יש פירוט הנזק הישיר שנגרם, ובסה"כ הנזקים נאמדים במאות אלפי ₪.

ב"כ המאשימה ביקש לשקול לחומרה את רצף האירועים, בתוך פחות מחודש, דבר המלמד על תכנון ונחישות. עוד טען התובע כי המניע של הנאשם הוא כלכלי וכי חלקו הוא משמעותי ואינו בגדר "מסייע" גם לא דה-פאקטו. הוא זה שבפועל נהג ברכב הגנוב והעבירו לתחומי הרשות הפלסטינית. לטענת ב"כ המאשימה מידת האשם של הנאשם זהה למידת האשם של המעורבים האחרים שהיו חלק מאותה כנופייה שגנבה את הרכב, הניחו אותו במקום מוסכם; זאת נוכח שהנאשם הגיע וגנב את הרכב מהמקום המוסכם והעבירו לרשות.

לאור האמור עתר לקבוע מתחמי ענישה שונים, כדלהלן:

בגין האישומים 1 ו- 2 יש לראות כשני אירועים נפרדים שלגבי כל אחד מהם יש לקבוע מתחם עונש הולם שינוע בין 14 ל- 26 חודשי מאסר בפועל; את האישומים 3 ו- 4 יש לראות כאירוע שלישי שיש לקבוע לגביו מתחם עונש הולם שינוע בין 18 ל- 32 חודשי מאסר בפועל; את האישומים 5 ו- 6 יש לראות כאירוע רביעי שיש לקבוע לגביו גם כן מתחם עונש הולם שינוע בין 18 ל- 32 חודשי מאסר בפועל; את האירועים 7 ו- 8 יש לראות כאירוע חמישי עם אותו מתחם ענישה; ואת האישומים 9 עד 11 כאירוע שישי המצדיק מתחם עונש הולם שבין 26 ל- 40 חודשי מאסר בפועל.

לטענת ב"כ המאשימה, במקרה שלפנינו, נוכח ניהול ההוכחות, אין חסר ראייתי, מתחם הענישה צריך להיות הולם ואמתי ועליו לתת את הגוון הנכון לעצמת הפגיעה בערכים המוגנים ולמידת האשם. כשנשאל התובע באשר ליחס שבין הנאשם לגנבי המקור הוא השיב כי לעמדת המאשימה, מידת האשם של הנאשם זהה למידת האשם של המעורבים האחרים שהיו כחלק מאותה הכנופייה שגנבו את הרכב, הניחו אותו במקום מוסכם וזאת נוכח שהנאשם הגיע וגנב את הרכב מהמקום המוסכם והעבירו לרשות.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, סבר ב"כ המאשימה כי הגם שהנאשם אדם צעיר, ללא עבר פלילי, עדיין אין לגזור את דינו בתחתית מתחם העונש ההולם. נטען כי יש מקום לעונש מרתיע ומוחשי, כהמלצת שירות המבחן. לטענת ב"כ המאשימה יש לצבור את עונשו של הנאשם כמעט אריתמטית: אם על כל גניבת רכב יש לגזור עונש של שנת מאסר, הרי שבשקלול כלל האירועים יש לגזור עונש אחד שלא יפחת מ- 9 שנות מאסר בפועל. עוד עתר ב"כ המאשימה לגזור מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננים.

בית משפט השלום בבאר שבע

6 אפריל 2020

ת"פ 18-11-69298 מדינת ישראל נ' אלקיעאן(עציר)

6. תמצית טיעוני הסניגור לעונש

הסניגור טען כי רמת הענישה הקיימת מחמירה מאוד ומתעלמת משיקולים ראויים. לטענתו הענישה במחוז דרום חמורה משמעותית מהענישה במחוזות אחרים בישראל. נטען כי על גזר הדין לתת משקל לא רק לאינטרס הציבורי אלא גם לשיקולים אחרים. בכלל זה, הפנה הסניגור לשורת פסקי דין שנטען כי בהם רף הענישה נמוך יותר ובכלל זה הפנה הסניגור לפסיקה קונקרטית לבית משפט במחוז מרכז וטען כי שם התביעה עתרה לעונש נמוך משמעותית ביחס למקרה שהוא חמור משלפנינו [40 חודשי מאסר בפועל].

ביקורת מפורשת ביקש הסניגור להעביר על משטרת ישראל בכלל ועל התביעה המשטרית בפרט ותוך הפניה לדוגמאות טען כי הענישה כאן בדרום חמורה משמעותית מהענישה במקומות אחרים בישראל. הסניגור הפנה בטיעונו דברים קשים ואף אישיים כלפי נציגי המאשימה **וכיוון שאינם ראויים** לא מצאתי אפילו להעלותם כאן.

באופן קונקרטי, עתר הסניגור לקבוע מתחם עונש אחד בגין כלל האירועים. לטענתו קיים קשר הדוק בין המקרים; זאת נוכח התקופה הקצרה שבין אירוע לאירוע, שיטת הביצוע, וכן שותף זהה לביצוע העבירה.

ביחס לנסיבות ביצוע העבירה טען ב"כ הנאשם כי הפגיעה בערכים המוגנים במקרה דנן היא מצומצמת. לטענתו הערך המוגן נפגע כבר על ידי גונב הרכב; והנאשם במעשיו פגעה בערכים המוגנים אך פגיעה מצומצמת יותר.

עוד טען הסניגור כי בהיבט התכנון, הרי שלא הנאשם הוא שתכנן את גניבת הרכב, אלא חלקו בתכנון התבטא בקשר שבינו לבין סארי, שהוא קשר כללי, ועל כן גם לא ניתן להשליך את מלוא הנזק עליו, בוודאי כאשר עולה מהכרעת הדין שחלקו של סארי היה רב יותר. הנאשם לא יזם את נטילת הרכבים מהמתלוננים ואף לא את העברתם לתחומי הרשות הפלסטינית.

לטענת הסניגור, גם לפי החלופה של סעיף 413ב(ב) בחוק העונשין, ניתן לראות את המעשה עצמו כקרוב יותר לסיוע לעבירת גניבת רכב, ובהקשר לכך לבחון את מתחם העונש ההולם המתאים למעשיו של הנאשם דנן.

בהקשר לנסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע המעשים, טען הסניגור כי מדובר בטיפשות ודלות דעת, ובעיקר מצבו הסוציאלקונומי של הנאשם. עוד טען הסניגור בהקשר זה כי גילו של הנאשם הקשה עליו בהבנת הפסול שבמעשיו.

הסניגור הפנה לפסיקה רבה וטען כי יש לקבוע מתחם עונש הולם שינוע בין 12-15 חודשי מאסר ועד ל- 36-40 חודשי מאסר בפועל, וזאת בשים לב לריבוי העבירות.

בכל הנוגע לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, טען הסניגור כי לא זו בלבד שנוכח היעדר עבר פלילי וגילו הצעיר של הנאשם הוא צריך להימצא בתחתית מתחם העונש ההולם, אלא שעולה מתסקיר שירות המבחן קיומו של פוטנציאל לשיקום והדבר מצדיק חריגה לקולה ממתחם העונש ההולם אף ללא מוסד שיקומי. לטענת הסניגור, לכך כוונה בקשתו לשחרור הנאשם בטרם

בית משפט השלום בבאר שבע

6 אפריל 2020

ת"פ 18-11-69298 מדינת ישראל נ' אלקיעאן(עציר)

הטענות לעונש על מנת לאפשר הליך שיקומי ולהוכיח מיצוי פוטנציאל זה [החלטה בעניין ניתנה ביום 13.1.2020].

בהקשר לעונש המוחשי שהומלץ על ידי שירות המבחן טען הסניגור כי הנאשם נמצא במעצר מזה כ- 14 חודשים ודי בכך.

7. הנאשם פנה לבית המשפט, הביע צער על העבירות שביצע, הודה שעשה טעות והביע תקווה כי בית המשפט יתחשב בו.

הדין

אופן הדיון וקביעת מתחם העונש ההולם

8. בגזירת הדין יש להבטיח קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבות ביצועה ומידת אשמו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש המוטל על הנאשם.

9. בעניינינו, מדובר ב- 11 עבירות של גניבת רכב ועוד עבירה אחד של קשירת קשר.

מדובר אכן, כפי טענת המאשימה, ב- 11 מתלוננים שונים, שכל אחד מהם הוא עולם ומלואו וזקוק בנפרד. עם זאת, בהתאם לכללים שהותוו בפסיקה, ואין צורך לחזור עליהם, קיים קשר הדוק בין כל האירועים, באופן המצדיק קביעת מתחם עונש הולם אחד לכל המעשים [למבחן הקשר ההדוק ראו ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014); ע"פ 5668/13 מזרחי נ' מדינת ישראל (17.3.2016)].

כפי שנקבע בהכרעת הדין, בבסיס כל המעשים עמדה קשירת קשר בין הנאשם לבין סארי, ולפיו בכל עת שסארי יקרא לנאשם, האחרון יגיע ויחדיו יעבירו רכב גנוב לתחומי הרשות הפלסטינית. איננו יודעים האם כל הגניבות בוצעו על ידי אותם אנשים אולם הקשר שבין הנאשם לסארי עבד כ"מכונה משומנת" שלא היה צורך אלא ב"קריאה לקרב" מצד סארי כדי להביא את הנאשם להתייצב למשימתו. קשר זה הוליד את כלל המעשים. מדובר במעשים שבוצעו ביחד עם אותו שותף, באותה שיטה ממש, לעתים אפילו פעמיים-שלוש באותו לילה, ובמשך תקופה קצרה יחסית של פחות מחודש ימים והכל מאותו מניע כלכלי לקבל סך של 500 ₪ עבור כל רכב שיועבר לתחומי הרשות הפלסטינית.

במכלול השיקולים, צודק הסניגור כי יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד בגין כלל המעשים, בבחינת אירוע אחד מתמשך. עם זאת, מתחם העונש ההולם ייקבע בשים לב לריבוי המעשים, ואין הוא מוגבל אך ורק מהעונש המרבי הקבוע בצדה של עבירה אחת אלא הוא מוגבל על ידי צירוף העונשים המרבים [ראו גם לעניין זה י. ואקי ו. רבין "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה: תמונת מצב והרהורים על העתיד לבוא" הפרקליט נב 413, 426-427 (תשע"ג)].

אדרבא, יודגש ויפורט להלן, כי לא פעם, כשהאירוע שבבסיס מתחם העונש ההולם כולל כמה מעשים הרי שניתן לשוות לו מידה נוספת של חומרה [ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014); ע"פ 2454/18 שיינברג נ' מדינת ישראל (2.12.2018), ובוודאי שיש לתת משקל

בית משפט השלום בבאר שבע

6 אפריל 2020

ת"פ 69298-11-18 מדינת ישראל נ' אלקיעאן(עציר)

לריבוי מתלוננים באופן שיביא לידי ביטוי את נזקו של כל קורבן, תרומתה הסגולית של כל גניבת רכב לא רק לפי המבחן הצורני-עובדתי אלא גם לפי מבחן הערך החברתי המוגן.

מתחם העונש ההולם ל- 11 עבירות של גניבת רכב אגב קשירת הקשר, בנסיבותינו :

10. העבירה של גניבת רכב היא בין עבירות הרכוש חמורות ביותר, לא בכדי קבע המחוקק את הרף העונשי על 7 שנות מאסר [ראו: ע"פ 2519/14 ענאד אבו קיעאן נ' מדינת ישראל (3.11.2014)]. הערכים המוגנים שבבסיס האיסור לגניבת רכב הם קניינו של אדם, פרטיותו ותחושת הביטחון של הציבור בכללותו. ויודגש כי הפגיעה אינה אך בקניינו של האדם אשר רכבו נגנב אלא אף לרבים, נוכח ההשפעה של הגניבה על הגדלת פרמיות הביטוח לכלל ציבור הנהגים. משכך, ושעה שגניבות הרכב הפכו "מכת מדינה", על בתי המשפט להעביר את המסר הערכי שבחומרתן ובנפוצות ביצוען ולקבוע ענישה מחמירה בגינן, לרבות ענישה כלכלית; זאת לשם הרתעת מי שהורשע בעבירות אלה ואף הרתעת עבריינים פוטנציאליים אחרים [ראו: רע"פ 2366/10 ג'אבלי נ' מדינת ישראל (13.4.2010)]. ראו גם ע"פ 11194/05 אבו סבית נ' מדינת ישראל (15.5.2006):

"למרבה הצער, תופעת גניבות הרכב טרם נעקרה משורש, ומכת המדינה שאלה נדרש בית משפט זה לפני בדיוק עשור (פסק הדין בע"פ 5724/95 ניתן ב-12.5.96), כמעט שהפכה לעשר מכות; היא ממשיכה לנגוס ברכושם של רבים, ופגיעתה רעה כלכלית ואנושית. המעט שבידי בית משפט זה לעשות הוא לחזק את ידיהם של בתי המשפט הדיוניים בראייה מחמירה של העבירות הכרוכות בכך".

ראו לעניין זה גם דבריו של כב' השופט י. עמית בבש"פ 45/10 מסארוה נ' מדינת ישראל (8.1.2010):

"פתאום קם אדם בבוקר ומוצא ... שמכוניתו חלפה עם הרוח, או במקרה הטוב, נפרצה ותכולתה נשדדה. חוזר אדם לביתו בסוף עמל יומו ומוצא כי מאן דהוא חדר לפרטיותו ונטל את רכושו ואת חפציו שאותם צבר בזיעת אפו ומיטב כספו. מי ימוד את עוגמת הנפש, הרוגז וחסרון הכיס שנגרמו למי שנפגע מאותן עבירות רכוש, שדומה כי ליבנו גס בהן, והסטטיסטיקה של העבירות הלא מפוענחות בתחום זה מדברת בעד עצמה. אין לראות בעבירות רכוש, כמו התפרצות לדירה או גניבת רכב, גזירת גורל שאין לה מענה בחוק ובפסיקה".

[ראו עוד: רע"פ 7890/10 מליטאת נ' מדינת ישראל (1.11.2010); ע"פ 7453/08 מדינת ישראל נ' אואזנה (31.12.2008); רע"פ 1708/08 לוי נ' מדינת ישראל (21.2.2008); רע"פ 2011/10 בדרן נ' מדינת ישראל (12.4.2010)].

11. אלא שהמאבק בתופעת גניבת הרכבים, והמענה החברתי והמשפטי לכך אינו יכול להתמקד רק במי שנטל בעצמו את הרכב מהמתלונן.

כפי שקבעתי בהכרעת הדין, גם מי שאינו נוטל בעצמו את הרכב מבעליו, אולם הוא מעביר את הרכב ממקום למקום בנסיבות המלמדות על כוונה שלא להחזירו לבעליו – דינו כגנב. בכך הרחיב

בית משפט השלום בבאר שבע

6 אפריל 2020

ת"פ 18-11-69298 מדינת ישראל נ' אלקיעאן(עציר)

המחוקק את מעגל האחראים לעבירות של גניבת רכב והחילן גם על אלו המקבלים שליטה על הרכב הגנוב ומעבירים אותו ממקום למקום במהלך או לאחר הגניבה, על מנת שלא ישוב לבעליו. בכך ביקש המחוקק להבהיר כי אין לראות בכך "רק" סיוע לדבר עבירה, וזאת באופן קונקרטי לתחום גניבות הרכבים; דהיינו, שהמחוקק ביקש להרחיב את מעגל האחראים ולקבוע רף עונשי מחמיר לכל אלו שנטלו חלק בשלבים השונים של גניבת הרכב והעבירו אותו ממקום למקום בכוונה שלא להשיבו לבעליו, והכל בבחינת "יזהר השותף ויזהר הנהג המסיע". משכך, כפי שהבעתי עמדתי בהכרעת הדיון, כל מי שייטול על עצמו את השליטה ברכב בשלב משלבי העברתו, בנסיבות שיצביעו על כוונה שלא להחזירו לבעליו – ייחשב כגנב וכך נכון להעמידו לדיון. הכל במטרה לצמצם את השותפים השונים להתארגנויות גניבת הרכבים.

פרשנות וראיה זו עולים בקנה אחד עם פסיקת בית המשפט לראות בענישה כמרכיב חשוב במאבק נגד גניבת מכוניות והעברתן לתחומי איו"ש [ראו: ע"פ 5800/11 **שלהב נ' מדינת ישראל** (22.3.2012)].

12. ב"כ המאשימה טען ארוכות כי ראוי שהענישה תהא מחמירה ולא תסתפק באמירות רטוריות. טיעוניו של התובע, שהפנה למעשה בדבריו אצבע מאשימה כלפי בתי המשפט, כאילו הם מעודדים את העבירות, ראוי שלא היו נאמרים.

אחר כל אלה, כן יש לקבל את העיקרון שהענישה צריכה להיות הולמת, גם את החומרה שבה ראה המחוקק את הצורך להיאבק בתופעה זו. אציין כי לעיתים מדיניות הענישה הנוהגת ביחס לעבירה מסוימת אינה מספקת, ובהחלט יש מקום לשקול העלאת רף הענישה על מנת לקדם ולהגן על הערכים אשר בבסיס העבירה ובכך לבלום את נפיצותה והפיכתה ל"מכת מדינה", ועל מנת לתת ביטוי לחומרה שיש לייחס לאותה עבירה [ראו: ע"פ 4406/19 **מדינת ישראל נ' יונס סובח** (5.11.2019)].

ואולם, הענישה היא אינדיבידואלית ומלאכת הענישה אינה הפעלת נוסחה מתמטית. לא בהכרח הדמיון הנחזה לעין שבין המקרים הוא הקובע והענישה אינה העתקה מנאשם לנאשם. עקרון הבניה שיקול הדעת בענישה ביקש לקבוע אחידות בתהליך הענישה אולם מדובר בהבניית שיקול הדעת ולא בהעתקת העונשים עצמם, ועקרון הענישה האינדיבידואלית לא סר מן העולם [השוו גם רע"פ 2396/16 **שבת נ' מדינת ישראל** (27.3.2016); ע"פ 4949/15 **מקדסי נ' מדינת ישראל** (17.3.2016)].

משכך, במסגרת הבניית שיקול הדעת, על בית המשפט לבחון את חלקו של הנאשם הקונקרטי, את התכנון של המעשה ועוד שיקולים, חלקם נובעים מהמעשה עצמו והשפעתו על הזולת [עצמת הפגיעה בערכים המוגנים] וחלקם נובעים ממידת האשם שהיא בדרך כלל משתנה יותר בין השותפים השונים לאותה עבירה.

13. בקביעת מתחם העונש הולם בעבירה של גניבת רכב יש להביא בחשבון, בין היתר, האם היה תכנון מוקדם, האם הייתה היערכות מקדימה או שמא מדובר ב"הזדמנות שנקרתה בדרך"; יש לבחון את חלקו של הנאשם מול שותפיו לעבירה [אם ישנם כאלו] והאם היה תכנון וביצוע ושימוש ברכב

בית משפט השלום בבאר שבע

6 אפריל 2020

ת"פ 18-11-69298 מדינת ישראל נ' אלקיעאן(עציר)

הנגנב. יש לבחון גם את הנזק שנגרם בפועל, לרבות שוויו הכלכלי והערכי של הרכב ותכולתו לבעליו, כמו גם את הטרחה שגרמה הגניבה לבעליו של הרכב והשפעת הגניבה על סדר היום; יש לבחון גם את הנזק הפוטנציאלי ובכלל זה אם היה צפוי להיות נזק משני, לרבות מפגש אפשרי עם קורבן העבירה; עוד יש לשקול את הנסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה; יש לשקול גם את מידת הניצול של הנאשם את האמון שניתן בו על ידי בעל הרכב [אם ניתן כזה].

14. מבחינת עצמת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה שלפנינו, מדובר בפגיעה בעצמה רבה: 11 רכבים שנגנבו מבעליהם, ומדובר ברכבים ששווי של כל אחד מהם עשרות אלפי ₪.

כאן המקום גם להתייחס לטענה העולה מעת לעת כי מדובר ברכבים מבוטחים ועל כן הנזק לקורבן העבירה אינו רב. לא כל היא; גם אם חברת הביטוח נושאת ברוב הנזק הכלכלי, הרי הוא אותו נזק. עוד יש לציין את הנזק שבהעלאת פרמיית הביטוח לאחר תשלום הנזק לקורבן על ידי חברת הביטוח, ואף יכול ובשל רצונה של חברת הביטוח בהקטנת פוטנציאל לנזק עתידי – לשאר מבוטחיה. מדובר בנזק בר קיימא המתפזר בסופו של יום על הציבור בכללותו, ובכך הכוונה בקביעה כי עבירות גניבות הרכבים גורמות נזק כלכלי משמעותי לכלל הציבור ולא רק לבעליו של הרכב שנגנב.

לנזק הכלכלי יש להוסיף את הנזק הנובע מגניבת תכולת הרכב ביחד עם הרכב [כעולה מהודעות המתלוננים בתיק המוצגים, ת/7, ת/16, ת/26, ת/36, ת/44, ת/52, ת/60, ת/68, ת/77, ת/87, ת/97], רכוש הכולל לעתים כרטיסי אשראי, טלפון נייד, ארנקים, תעודות ועוד ציוד אישי יקר ערך לבעלי הרכבים – כל קורבן והרכוש שלו.

בעלי הרכבים לא פירטו את הנזקים הקונקרטיים הנוספים ואף לא את הפגיעה בשגרת יומם אולם מדובר בדברים ידועים. קורבן העבירה נפגע בשגרת יומו נוכח שידענו כי הרכב משמש להגעה לעבודה, להסעת המשפחה ואף לבילוי; שגרה זו נפגעה עד לקבלת רכב חלופי, שאף הוא אינו בעל אותו ערך עד לרכישת רכב חדש. ואף רכישת רכב חדש מהווה מעמסה ונטל על קורבן העבירה ופוגעת בשגרת חייו.

כל זאת, בנוסף לפגיעה בתחושת הביטחון האישי ובפרטיות הנובעת לא אחת מגניבת הרכוש והמסמכים, לא כל שכן כאשר נגנב טלפון המכיל מידע אישי.

בנוסף, קיים פוטנציאל נזק הנובע מאפשרות של מפגש עם קורבן העבירה. אמנם שנזק פוטנציאלי זה אין לייחס במקרה שלפנינו לנאשם עצמו, כיוון שלא הוא שנטל את הרכב מהבעלים, אולם הוא בהחלט חלק משרשרת הגניבה, גם אם אינו מכיר את החוליה הראשונה ולא ידע על קיומה. בעצם הצטרפותו של הנאשם לשרשרת, גם בשלב מאוחר, הוא מעמיס עליו את עצמת הפגיעה בערכים המוגנים, ומכך עליו להיזהר.

העובדה כי מדובר בהתארגנות הנוגעת ל- 11 רכבים, ובשים לב לאמור לעיל, מלמדת כי הפגיעה בערכים המוגנים היא גבוהה ביותר.

15. באשר למידת האשם:

בית משפט השלום בבאר שבע

6 אפריל 2020

ת"פ 18-11-69298 מדינת ישראל נ' אלקיעאן(עציר)

אין מדובר בהזדמנות שנקרתה בדרך. אילו היה מדובר באירוע אחד שבו "נקרא" הנאשם לסייע לחבריו, שאז יתכן ומידת אשמו היה נמוך יחסית.

אלא שעניין לנו בהתארגנות [גם אם זו רק בין סארי לנאשם] להעברת רכבים גנובים לתחומי הרשות הפלסטינית. למעשה, וכפי שנקבע בהכרעת הדין, הנאשם וסארי קשרו קשר לשמש כ"חברת הובלה" לרכבים גנובים כדי להעבירם לתחומי הרש"פ. קשר זה מלמד על צפי להתרחשות אירועי הגניבה, רצון בכך ומוכנות להיות חלק בשרשרת העבריינית. והנאשם הוא חלק בלתי נפרד מהתארגנות זו.

אני מקבל את טענת הסניגור שלפיה לא הוכח כי הנאשם הוא היוזם של ההתארגנות. סבורני כי עלה מהבירור העובדתי כי דווקא אותו סארי הוא שהיה בקשר עם גנבי המקור והוא זה שקרא לנאשם כל פעם לאחר גניבת הרכבים, כשהנאשם לא ידע כי הרכבים הקונקרטיים עומדים להיגנב [כאמור, לא הוכח זאת]. משכך, **מיקומו של הנאשם בשרשרת (על פי הכרעת הדין) נמוך משל סארי.**

כאן מתקשר האמור בתסקיר שירות המבחן והתרשמות קצינת המבחן כי קשריו עם אותם גורמים עברייניים מתבססים על צרכי שייכות וריצוי. התרשמתי גם במהלך הדיונים כי הנאשם נוהג לרצות. ניכר היה כי נוכחות אחרים באולם מביאה אותו לא אחת לדפוס התנהגות מרצה, לרבות כזו המבקשת למעט בחלקו של סארי באירוע. כך גם בדרך ניהולו את המשפט. צר לי כי הוא משמש קורבן היום גם לחבריו.

16. ועוד:

הנאשם הורשע בעבירות של גניבת רכב, לפי החלופה שבסעיף 413ב(ב) בחוק העונשין. במסגרת הכרעת הדין דחיתי את טענתו המשפטית של הסניגור כי מדובר בשותפות מסוג "סיוע" בלבד. עם זאת, לעניין גזירת הדין, ובשים לב לעקרון הענישה האינדיבידואלית יש לבחון היטב את חלקו של הנאשם בפעילות העבריינית.

הנאשם הוא אכן מי שהעביר בפועל את הרכב הגנוב. הוא נהג ברכב בסופו של דבר ואף קיבל על כך שכר קבוע [של 500 ₪ לכל רכב]. אלא שהוא לא היה שותף לגניבת המקור, לא תכנן אותה ולא נהנה מפירותיה בהמשך [לא נהנה מהעבירה ביחס לערך הרכב]. הוא כאמור הצטרף לשרשרת רק לאחר השלמת הגניבה, וקיבל שכר קבוע, "קבלני". בכך הוא קרוב יותר מהבחינה של התפיסה העונשית ל"מסייע", גם אם הורשע בעבירה המלאה לפי החלופה המתאימה.

במילים אחרות: בהקשר של הכרעת הדין, דינו של הנאשם יהיה כגנב, אולם לצורך קביעת המתחם הקונקרטי לגביו, נכון לראותו בבחינת נסיבות ביצוע העבירה ברף נמוך יותר ביחס לגנבי המקור או סארי.

אציין ואדגיש, יתכנו מקרים שבהם מעביר הרכב הוא חלק מהגניבה המלאה, הוא יודע עליה מראש ולא פעם הוא אפילו נמצא במקום משמעותי יותר ממי שבפועל אולי נטל את הרכב בשליחותו מבעליו. כל מקרה יבחן בנפרד. מסקנתי לעניין הנאשם דגן נובעת, מהבירור העובדתי

בית משפט השלום בבאר שבע

6 אפריל 2020

ת"פ 18-11-69298 מדינת ישראל נ' אלקיעאן(עציר)

שנערך המאפשר לבית המשפט לבחון היטב את חלקו של הנאשם הקונקרטי גם ביחס לאחרים
בשרשרת הגניבה וליתן לו כגמולו באופן נכון וצודק יותר.

כשיקול לחומרה בבחינת אשמו של הנאשם יש לתת משקל לעובדה כי הנאשם היה מודע היטב
למעשיו; בוודאי לאחר הפעם הראשונה. הוא יכול היה בכל שלב להפסיק את הדברים [כפי שעשה
בסופו של דבר], אולם כאמור – הוא רצה ב"עבודה זו" לצרכי פרנסתו, ולא פחות מכך, רצה לרצות
את חבריו.

במכלול השיקולים לכלל התקופה ולשיקולים לעיל, סבורני כי **מידת האשם של הנאשם היא
בינונית.**

17. מבחינת מדיניות הענישה הנוהגת הרי שקיימת כזו במנעד רחב בשים לב לשיקולים רבים. עיינתי
גם בפסיקה שהוגשה על ידי הצדדים ואדגיש כי ראוי שתוגש פסיקה ההולמת את עצמת הפגיעה
בערכים המוגנים ומידת האשם, ככל שניתן ביחס למקרה שלפנינו. עם זאת, ניתן להקיש ממקרים
אחרים תוך ביצוע ההתאמות בדבר היחסיות המתבקשת:

בכל הנוגע לעבירה של גניבת רכב אחת במאפיינים רגילים ולא מיוחדים, נקבעו בפסיקה מתחמי
ענישה שהחלו בכשמונה-תשעה חודשי ועד לשנתיים מאסר בפועל [ראו: רע"פ 1052/17 ג'ברין נ'
מדינת ישראל (12.3.2017); רע"פ 9963/16 ליברטי נ' **מדינת ישראל** (22.12.2016); רע"פ 1345/14
אבו הדוואן נ' מדינת ישראל (23.2.2014); רע"פ 2366/10 ג'אבלי נ' **מדינת ישראל** (13.4.2010);
רע"פ 2011/10 **בדרן נ' מדינת ישראל** (12.4.2010)].

כך גם במחוזנו ביחס לעבירה יחידה של גניבת רכב:

בעפ"ג (ב"ש) 56185-10-17 **אבו זניד נ' מדינת ישראל** (27.12.2017) אישר בית המשפט המחוזי
בבאר-שבע מתחם עונש הולם של 9 עד 28 חודשי מאסר בפועל בגין גניבת רכב, הסעתו לשטחי
הרשות הפלסטינית ומכירתו שם.

בת"פ (ב"ש) 58876-06-17 **מדינת ישראל נ' חריזי** (6.2.2018) נדון מקרה דומה של נאשם שבצוותא
חדא עם אחרים גנב רכב ובמקרה נוסף גנב רכב לבד. נקבע מתחם עונש הולם שבין 11 ל- 28 חודשי
מאסר בפועל.

בעפ"ג (ב"ש) 8492-11-14 **אל אטרש נ' מדינת ישראל** (11.2.2015) נדון עניינו של נאשם שהורשע
בעבירות של גניבות רכבים ביחד עם אחר, לאחר תכנון מוקדם. בסופו של יום הגניבה לא מומשה
והנאשם נתפס על ידי שוטרים. מדובר בבחור צעיר, נעדר עבר פלילי. בית משפט קמא קבע מתחם
עונש הולם הנע החל מ- 8 ועד 18 חודשי מאסר בפועל.

בת"פ (ב"ש) 66418-09-14 **מדינת ישראל נ' אלהוזייל** (16.11.2015) נגזר דינו של מי שגנב רכב ביחד
עם שותף. נקבע מתחם עונש הולם שנע בין 8 ל- 22 חודשי מאסר בפועל.

כאשר עניין לנו בריבוי מקרי גניבת רכב, הרי שניתן ביטוי גם למספר הגניבות וגם לחלקם היחסי
של הנאשמים. יצויין גם כי אין מדובר ב"תוצאה לינארית" אלא בכל מקרה לגופו:

בית משפט השלום בבאר שבע

6 אפריל 2020

ת"פ 18-11-69298 מדינת ישראל נ' אלקיעאן(עציר)

בע"פ 7163/13 כסוואני נ' מדינת ישראל (3.8.2014) נדון עניינו של נאשם שהורשע בשתי עבירות של גניבת רכב ובשלוש עבירות של סיוע לגניבת רכב. בבית המשפט המחוזי נקבע כי מתחם הענישה ההולם נע בין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל, **לכל אחת** מחמש העבירות בהן הורשע הנאשם; והושת עליו עונש של 4 שנות מאסר בפועל לצד ענישה נלוות. ערעור שהוגש לבית המשפט העליון נדחה ונקבע כי מתחם העונש שנקבע בעניינו של הנאשם הוא ראוי ואין להתערב בו.

בעפ"ג (י-ם) 56999-12-17 **אטרש נ' מדינת ישראל** (28.6.2018) אישר בית המשפט המחוזי עונש כולל של 32 חודשי מאסר בפועל בגין גניבת חמישה כלי רכב.

בת"פ (ראשל"צ) 1862-01-18 **מדינת ישראל נ' אלהווייל ואח'** (19.2.2019) נדון ענינם של שלושה נאשמים שהורשעו בשורה של עבירות גניבת רכבים, תוך התפרצות לרכבים. לכל אחד מהנאשמים יוחסו מספר גניבות שונה [בין 8 ל-11 גניבות] והכל ביחס ל-12 אירועי גניבה שונים. לגבי אחד הנאשמים [נאשם 2] צורף גם כתב אישום מבית משפט זה ובו יוחסה לו עבירה דומה לזו שבעניינינו. ביחס לנאשם שגנב 11 כלי רכב נקבע מתחם עונש הולם שנע בין 5 ל-8 שנות מאסר בפועל. עם זאת, אבהיר כי המקרה שלפנינו פחות חמור במובן של חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה ומידת האשם הקונקרטי.

בעפ"ג (מחוזי מרכז) 14301-08-18 **דרויש נ' מדינת ישראל** (9.9.2019) [הוגש על ידי הסניגור] נדון ענינה של נאשמת שבמסגרת חבורה נטלה חלק פעיל בגניבת 4 רכבים וכן עבירות של הסעת שב"ח. בית המשפט המחוזי אישר את מתחם העונש ההולם שנקבע בין 24 ל-42 חודשי מאסר בפועל, אולם סטה מהמתחם מטעמי שיקום.

לא נעלם מעיני טיעוני הסניגור ביחס למדיניות התביעה במקרים של הסדרי טיעון, אולם נקבע כבר כי הסדרים שכאלו אינם משמשים קנה מדיה לקביעת מתחם עונש הולם נוכח שהם מהווים בד"כ כוח מיקוח קונקרטי בין התביעה להגנה, בשים לב גם לראיות בתיק.

18. סבורני, כי אילו היה מדובר באירוע יחיד, ובשים לב לחלקו של הנאשם, היה נכון לקבוע מתחם עונש הולם שינוע בין 6 ל-16 חודשי מאסר בפועל. ריבוי המקרים מחייב כמובן מתן משקל לכך אולם אין מדובר בהכרח בסכימה לינארית, בוודאי ביחס למעשים שבוצעו באותו לילה.

לטעמי יש להעלות את רף הענישה כדי לתת ביטוי משמעותי להגנה על רכוש הציבור ושלומו הציבור. עם זאת, העלאת רף הענישה צריכה להיעשות במשורה ולהישמר למקרים בהם מוצדק לעשות זאת. לא זה המקרה לטעמי על גבו של הנאשם שנגרר וביקש לרצות את חבריו, בחולשת אופיו, כפי שבאה לידי ביטוי במהלך הדיון וכפי התרשמות שירות המבחן. יתכן שנכון לעשות זאת ביחס לשותפים האחרים אולם כמובן שאין לקבוע מסמרות בעניין או לכבול שיקול דעת שיפוטי אחר.

במכלול השיקולים, בשים לב לריבוי המקרים, ריבוי הקורבנות, עצמת הפגיעה בערכים המוגנים **ומידת האשם הקונקרטי**, ותוך מבט לחלקו של הנאשם, אני קובע מתחם עונש אחד לכלל המעשים, **כמתחם שנע בין 3 ל-5 שנות מאסר בפועל**.

בית משפט השלום בבאר שבע

6 אפריל 2020

ת"פ 18-11-69298 מדינת ישראל נ' אלקיעאן(עציר)

גזירת הדין:

19. אין מקום לסטות ממתחם העונש ההולם. אין הליך שיקומי כלשהו. בהקשר זה אציין כי בקשתו של הנאשם בישיבת הטיעונים לעונש לשחרור לחלופת מעצר, שמא אולי ישקם עצמו, נראית לא רצינית על רקע אופן ניהול ההליך. אילו באמת היה רצון לכך, היה ההליך מתנהל אחרת והאפשרות שניתנה לנאשם למעצר בפיקוח אלקטרוני היתה מנוצלת למטרה זו.

כך או כך, העולה מתסקיר שירות המבחן בדבר אפשרות לשיקום עתידי אינו מצדיק סטייה ממתחם העונש ההולם. לשם כך יש צורך בהתרשמות ממשית ומוכחת ואין די בנתונים הקיימים.

20. הנאשם כבן 21, רווק, ללא רישום פלילי קודם וזו הפעם הראשונה שהוא עומד לדין.

מתסקיר שירות המבחן עולה מציאות קשה בתוך המשפחה, לרבות אלימות מצד האב ולאחר מכן נטישת הלימודים והשתלבות במסגרות תעסוקה מגיל צעיר.

צודק הסניגור כי מצוקתו האישית, העולה מתסקיר שירות המבחן היוותה כר פורה להתחברות עם גורמים שליליים. כאמור, גם בית המשפט התרשם, כפי שירות המבחן, כי הוא פועל לא רק ממניע כספי אישי אלא גם מרצון לשייכות חברתית ורצון לרצות את אותם גורמים כדי להשתלב בחברתם. בכך הוא נותן דרור לרף ערכי נמוך שלא עוצב כדבעי על ידי משפחתו הגרעינית, נוכח המצוקה בבית.

ניכר חוסר הבשלות והשפעת הגיל הצעיר. לא פעם היה נדמה באולם בית המשפט במהלך הדיונים כי הנאשם "נמצא במקום אחר". מבטו היה קבוע, ישיר לעבר הדוכן שמולו, ללא נייע, אלא אם כן נכנס אדם קרוב לאולם. אז גם ניכר חששו שמא יפליל את אותו סארי או מי מחבריו. מכאן גם ניסיונו לשוות לדבריו במשטרה אי-אמת, והדברים פורטו בהרחבה בהכרעת הדין.

21. הנאשם עצור מזה תקופה ארוכה [כמעט 15 חודשים] ואין ספק כי מעצרו זה ומאסרו השפיעו עליו.

דבריו לשירות המבחן כי הוא מבקש לחזור לחברה הנורמטיבית ראויים להערכה ויש לתת משקל להתרשמות שירות המבחן כי מדובר ברצון כן. נדמה כי הנאשם אמנם ביקש לרצות את חבריו הפעם אולם הוא מבין את טעותו ואת השלכותיה על חירותו.

עם זאת, יש חשיבות לצורך בהרתעה אישית, כאמור גם בתסקיר שירות המבחן, ויש אף חשיבות להרתעת הרבים, נוכח היותה של תופעת גניבות הרכבים בבחינת "מכת מדינה", או לפחות "מכת אזור", כאן בדרום הארץ.

22. הנאשם לא חסך בזמן השיפוטי. נהפוך הוא: פעם אחר פעם התבקשו דחיות, נטענו טיעונים

שתכליתם "משיכת הזמן" כשהסניגור הביע תרעומת הכיצד הליך זה מתקדם מהר יותר מההליך המקביל באולם הסמוך, שם הנאשם אינו עצור.

עד כדי כך היו הדברים שהנאשם הודיע באמצעות סניגורו כי אינו רוצה להעיד, ואז ביקש שהות להביא מומחה מטעמו תוך הצהרה כי הוא מתעתד לעבור לפיקוח אלקטרוני. אלא שלא זו בלבד שלא הובא מומחה, ההגנה לא הודיעה זאת לבית המשפט כפי שגם לא הודיעה שהנאשם נותר

בית משפט השלום בבאר שבע

6 אפריל 2020

ת"פ 18-11-69298 מדינת ישראל נ' אלקיעאן(עציר)

במעצר. ולבסוף – הנאשם הודיע כי הוא מבקש להעיד. מהלכים אלו אמנם נמצאים בגדר זכותו הדיונית של הנאשם ועל כן גם ניתנה לנאשם האפשרות להעיד, אולם הם גזלו מספר חודשים לא מועט בניהול ההליך וצורך לפנות פעמיים לבית המשפט העליון, אשר קבע בעצמו כי העיכוב בניהול ההליך הוא בשל הנהלות ההגנה [ראו ההחלטה בבש"פ 7800/19 מדינת ישראל נ' אבו אלקיעאן (26.11.2019)].

טען הסניגור כי אין "להעניש" את הנאשם על מחדלי ומעשי הסניגור. איני בטוח בכך. הסניגור הוא מיופה כוחו של הנאשם ומנהל את ההליך בשמו. חזקה כי כל פעולותיו של הסניגור נעשות בסמכות וברשות ותוך הבנה של הנאשם. נזכיר כי הסניגור ביקש במהלך הדיון לרדת לתא העצורים ולשוחח עם הנאשם כדי לגבש יחד את האסטרטגיה [ראו פרוטוקול מיום 18.7.2019 בעמ' 79 ש' 8-10].

יתרה מכך, במקרה שלפנינו לא חסך הנאשם מהתביעה כל קושי אפשרי. נכון הוא כי הנאשם אינו צריך להפיל עצמו ועומדת לו הזכות לטעון לחפותו; ואולם הוא בוודאי שאינו צריך לזכות בהקלה הנשמרת למי שחסך בזמן השיפוט.

23. במכלול הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, סבורני כי יש לגזור את דינו של הנאשם בחלק הנמוך של מתחם העונש ההולם אולם בוודאי שלא בתחתיתו, אלא לעונש של 3.5 שנות מאסר בפועל. לצד עונש מוחשי זה יש לקבוע עונש של מאסר על תנאי שישלים את העונש ההולם ויהיה חלק ממנו.

24. עיצומים נוספים

ראשית, יש לקבוע פיצוי לקורבן העבירה שאינו תלוי במצבו הכלכלי של הנאשם ונועד בין היתר להשיב את תחושת הביטחון האישי. סבורני כי בנסיבות חלקו של הנאשם, יש לקבוע את חלקו בפיצוי לקורבנות, בסך של 1,000 ₪ לכל קורבן. אין בכך כמובן כדי למנוע ממי מהקורבנות להיפרע על נזקיו בהליך נפרד.

אציין כי המאשימה לא ביקשה להשית על הנאשם קנס ועל כן אמנע מכך, אם כי לטעמי היה נכון לעשות זאת נוכח המניע והרווח הכלכלי לנאשם.

בהכרעת הדין קבעתי כי הנאשם עשה שימוש ברכב כדי לעבור את העבירה. הדברים בהחלט מצדיקים עונש פסילת רישיון בפועל, בהתאם לסעיף 43 בפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 [להלן: "פקודת התעבורה"]. עם זאת, המאשימה לא עתרה לעונש פסילת רישיון הנהיגה, ומשכך, ובשים לב לכך שרישיון אינו בתוקף ונוכח תקופת המאסר הארוכה, לא אוסיף עונש פסילת רישיון לנאשם.

סוף דבר – גזר הדין

25. נוכח כל האמור לעיל אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

(א) 3.5 שנות מאסר בפועל, שיימנו מיום מעצרו לפי רישום שב"ס.

בית משפט השלום בבאר שבע

6 אפריל 2020

ת"פ 69298-11-18 מדינת ישראל נ' אלקיעאן(עציר)

- (ב) 10 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מתום ריצוי מאסרו ובכפוף לסעיף 52(ג) בחוק העונשין, שלא יעבור כל עבירת רכוש מסוג פשע.
- (ג) 5 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מתום ריצוי מאסרו ובכפוף לסעיף 52(ג) בחוק העונשין, שלא יעבור כל עבירת רכוש מסוג עוון.
- (ד) הנאשם יפצה את נפגעי העבירה, עדי תביעה 1 עד 11 (כולל), בסך של 1,000 ₪ לכל אחד [סה"כ 11,000 ₪]. הפיצויים ישולמו ב- 11 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.11.2020 ובמשך של 1 לחודש שלאחריו. אם לא ישולם אחד התשלומים במועד, תעמוד היתרה לפירעון מיידי ויתווספו הפרשי הצמדה וריבית כחוק.
- אני מודע לכך כי הפיצוי נקבע במהלך תקופת המאסר אולם סבורני כי יש להשיב באופן מיידי את תחושת הביטחון לקורבנות העבירה.

המאשימה תדאג למסור פרטי ניזוקים תוך 21 יום.

המזכירות תעביר שוברי תשלום לנאשם באמצעות שבי"ס.

זכות ערעור בתוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, י"ב ניסן תש"פ, 06 אפריל 2020, בנוכחות הצדדים [הנאשם השתתף באמצעות ויעוד קולי].

איתי ברסלר-גונן, סגן נשיא